

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№8

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 606 sahifa.

E'lon qilishga 2025-yil 1-avgustda ruxsat etildi.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalendarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldix'o'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

- Salimov Okil Umrzokovich**, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjavevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhmatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridakhon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

Smart-logistika texnologiyalarini joriy etish orqali oziq-ovqat mahsulotlarini yetkazib berish tizimini optimallashtirish (Toshkent viloyati misolida).....	14
Mavlanov Sobirjon Pardabayevich	
Tijorat banklarida korporativ boshqaruvning xalqaro tamoyillari asosida boshqaruv sifatini oshirish	20
Sattarov Umirzoq	
Современные банковские продукты	24
Хужамуратов Аббос Мардонович	
Amerika qo'shma shtatlarining ijtimoiy himoya tizimi.....	29
Abdullayeva Sayora Aleksandrovna	
Совершенствование рынка услуг высшего образования как фактор повышения занятости населения в условиях цифровой экономики.....	33
Ибрагимов Тимур Ибодуллаевич, Асланова Дилбар Хасановна	
Iqtisodiy fanlarni o'qitishda interaktiv metodlarning qo'llanilishi va ularning samaradorligi.....	39
Kabulov Baxram Kuzibaevich	
Korxonalarda raqobat razvedkasi tizimlarini rivojlantirishda innovatsion raqamli texnologiyalarining o'rni.....	45
Tursunxo'jayev Sardor Jamoliddin o'g'li	
O'zbekiston banklarida sun'iy intellekt foydalanish samaradorligini oshirish.....	51
Kamolov Sardorbek Davlatjon o'g'li	
Agrar korxonalar xo'jalik faoliyatida risklarni boshqarish bo'yicha samarali boshqaruv qarorlarini qabul qilishning metodologik asoslari.....	59
Baymirzaev Dilmurod Nematovich	
Основные направления инвестиционной политики Узбекистана в соответствии со стратегией-2030	66
Исомов Б. С.	
Tashish va saqlash xizmatlarini ko'rsatuvchi korxonalarda raqamli texnologiyalardan foydalanish holati.....	70
Rajabov Orzujon Mamasoliyevich	
Ijtimoiy infratuzilmani modernizatsiya qilishda DXSHning o'rni: madaniyat va sport sohasida imkoniyatlar	78
Baykalonov Jalil G'aybulloyevich	
Анализ состояния и перспективы развития активного и спортивного туризма в Узбекистане.....	93
Бойко Фарида Чингисовна, Ивонина Наталья Викторовна	
Переоценка и фальсификация стоимости имущества: международные практики, риски и пути решения.....	99
Мансурова Сайёра Бахтияровна	
Hudud sanoati tarkibiy o'zgarishlarini prognozlash usuli.....	106
Djumayev Farrux Toshmuratovich	
Углеродный след и декарбонизация промышленности Узбекистана: роль возобновляемой энергетики и международный опыт	111
Авезова Нилуфар Раббанакуловна, Ощепкова Эльвира Ахтемовна, С.М. Махмудов, А.А. Холиков, Авезова Нилуфар Раббанакуловна	
The process of developing startups based on management principles	119
Илхамов Azizbek Yodgor o'g'li	
The impact of economic policy on non-performing loans: the case of Uzbekistan.....	126
Jalalov Mashkhurbek Gaybullo ugli	
Основные направления инвестиционной политики Узбекистана в соответствии со стратегией-2030	134
Исомов Б. С.	

Ko'p kvartirali uylarni boshqaruv organlari tomonidan aholiga sifatli xizmat ko'rsatishni qo'llab quvvatlashni takomillashtirish	138
Umarov Begzodbek Jaloldinovich	
O'zbekistonda iqtisodiyotni innovatsion rivojlantirishning institutsional asoslari.....	143
Fayzullayev Jonibek Negmatullayevich	
Davlat - xususiy sheriklik loyihalarning samaradorligini oshirish.....	150
Tursunov Imomnazar Egamberdiyevich, Hamroyev G'ayratjon Sultonovich	
O'zbekiston sug'urta bozorida hayot sug'urtasi xizmatlarining rivojlanish tendensiyalari va istiqbollari.....	155
Bazarov Zakir Xonqulovich	
Tijorat banklari likvidligini tartibga solish yo'llari.....	160
Tursunpo'latov Sohibnazar Kasimjon o'g'li, Nomozova Mohinur Maxmud qizi	
Atrof-muhit ifloslanishini kamaytirishda yashil moliya vositalarining roli: xalqaro tajriba va O'zbekiston imkoniyatlari	163
Yuldasheva Madina Tohir Qizi	
Geofazoviy ma'lumotlar asosida hududlarning farovonlik darajasini aniqlash	173
Toymasov Zufarjon Zokir o'g'li	
Методы и критерии оценки эффективности конкурентоспособности предприятия	179
Кучаров Абдор Сабиржанович, Бобожонов Азиз Бабаханович, Алижанова Камила Тохир кизи	
Korxonalarda innovatsion jarayonlarni boshqarishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmini takomillashtirish.....	187
Narbayeva Dilnoza Darvishaliyevna	
Development of entrepreneurship in Uzbekistan: management strategies in the context of economic reforms.....	192
Ibragimova Saida Ilkhomovna	
Aloqa korxonalarini xizmat faoliyatida diversifikatsiya qilishning ilmiy baholash usullari va ulardan foydalanish.....	197
Tursunova Mastura Taxirovna	
Developing effective marketing strategies for tourism development in Uzbekistan	204
Fayzullayev Nodirbek Baxtiyor o'g'li	
Yakka tartibdagi tadbirkorlarni soliqqa tortish mexanizmlarini takomillashtirish masalalari.....	208
Yuldashev Yashnarjon Xolmirzayevich	
Yoshlar sanoat va tadbirkorlik zonalarida investitsiya loyihalarini bank kreditlari orqali moliyalashtirish.....	212
Jamalova Dilnoza Egamberdiyevna	
Цифровизации системы стратегического управления предприятий нефтегазовой отрасли Республики Узбекистан.....	217
Азимов Кабул	
Индекс устойчивости региона против бедности (poverty resilience index – pri): на примере бухарской области Республики Узбекистан (2024)	223
Мухамедова Мадинабону Мехридиновна	
Экономические аспекты внедрения цифровых технологий в полиграфии.....	230
Юсупхужаева Шахноза Музаффар кизи	
Mintaqalararo iqtisodiy hamkorlikni shakllantirish va barqaror rivojlantirishning ilmiy-nazariy asoslari.....	233
Sattorov R. A.	
Web3'da real vaqt ma'lumot sinxronizatsiyasi — tarmoqdagi kechikishlar va ularni kamaytirish texnologiyalari.....	240
Raimov Ulugbek Yorqinbek o'g'li	
Tijorat banklarining likvidligini tartibga solish amaliyotining dolzarb masalalari	246
Sayfutdinov Bobur Nodirovich	
Tijorat banklarining investitsion jozibadorligini oshirish yo'llari.....	255
Yuldoshev Otabek Jovli o'g'li	

Tijorat banklarining investitsion faolligini oshirish yo'llari.....	261
Ortiqov Sidiqjon Xolmurodovich	
Innovatsion yondashuvlar orqali davlat xaridlarida iqtisodiy samaradorlikni oshirish	266
Kurbonbekov Sardorbek Ravshanovich	
Hududlarda barqaror rivojlanish nazariyalarining sanoat korxonalari faoliyatiga ta'siri	270
Sadriddinov Baxtiyor Shamshiddin o'g'li	
Turizm platformalarining raqobatbardoshligini oshirishda zamonaviy kontent va raqamli marketing strategiyalarining integratsiyalashgan yondashuvi.....	277
Dadamirzayev Sarvarbek Ulug'bek o'g'li	
Bank xizmatlarida innovatsion texnologiyalarni kengaytirish yo'nalishlari.....	283
Almosova Shohista Jobirovna	
Модели организации казначейства в ведущих стран мира.....	288
Сагдиев Равшан Сайфуллаевич	
Paxta-to'qimachilik klasterlari faoliyatini nazariy jihatlar va rivojlantirish yo'llari.....	302
B.Sh.Shadmanov	
Qurilish sanoatini rivojlantirishda tabiiy resurslardan kompleks foydalanishning ahamiyati.....	307
Yuldasheva Mexrunisa Kasimjan qizi	
Yangi O'zbekistonning "Yashil" iqtisodiyoti: qiyosiy tahlilning asosiy tendentsiyalari	313
Ro'ziyeva Dilfuza Toshemirovna	
Oliy ta'limda raqamli texnologiyalarning muammolari va uni bartaraf etish yo'nalishlari.....	318
Abduraxmanova Malika Abdujaparovna	
Namangan viloyatining Farg'ona vodiysi qo'shni hududlari bilan iqtisodiy hamkorligining hozirgi holati va rivojlantiruvchi omillari	323
Sattarov R.A.	
Desentralizatsiyalangan ma'lumot almashish protokollari: IPFS, Filecoin va Arweave tahlili	328
Raimov Ulugbek Yorqinbek o'g'li	
Transport xizmatlari ko'rsatish biznes-jarayonlarini raqamli transformasiya talablari asosida takomillashtirish.....	333
Komilov Asror Akmalovich	
Empowering the Future: Assessing the Role of Automation, Internet of Things (IoT), and Demand Management in Enhancing Energy Efficiency of Smart Grids.....	338
Khakimjanova Surayyo Khabibullayevna	
Ta'lim jarayonida sun'iy intellektdan foydalanish tajribalari (xalqaro va mahalliy misollar)	345
Madaminov Shoxruxbek Ma'rufjon o'g'li	
Zamonaviy sharoitlarda uy-joy fondini boshqarishning moliyaviy mexanizmini takomillashtirish	352
Inoyatova Durdona Shoxaydarovna, Karimova Aziza A'zamiddin qizi	
Mijozlar tajribasini yaxshilashda raqamli integratsiya strategiyalari: "O'zbektelekom" AK tajribasi.....	358
Islamov Javlon Rasulovich	
Tijorat banklari orqali jinoiy yo'l bilan olingan daromadlarni legallashtirishga qarshi kurashish mexanizmlari.....	361
Rustamov Sunnatillo Rustamovich	
Yashil iqtisodiyot barqaror rivojlanish omili sifatida: Yevropa tajribasi.....	368
Turobjanov Murodjon Maxammadjanovich	
Ijtimoiy-iqtisodiy barqarorlikka erishishda kichik biznes va mahalla hamkorligi modellarini takomillashtirish	373
Murotov Nodir Xujamqulovich	
Xalqaro moliya institutlarining O'zbekiston bank sektori va iqtisodiyotiga ta'siri: YETTB faoliyati misolida tahlil.....	378
Alimov Azizbek Alievich	
Bankrotlik xavfini tahlil qilish modellari.....	386
Nasiriddinov Bahouddin Nuriddinovich	

Xizmat ko'rsatish korxonalarida sifat va samaradorlikni oshirishni takomillashtirish yo'llari.....	393
Burxonova Nargiza Mirshohid qizi	
Iqtisodiyotni modernizatsiyalash jarayonida bank tizimi islohotlari va ularni boshqarish strategiyalari.....	400
Hamroyev Xurshid Jalilovich	
“Temir yo'l transportida MHXSni joriy etishning ahamiyati va milliy standartlar bilan taqqoslama tahlili”	405
Babaxalov Norbo'ta Eshnazarovich	
Banking and financial services in the process of economic development digitalization and its advantages and security of the process	409
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, Baxanurov Oqil Odil og'li	
Kichik biznesda moliyaviy barqarorlikni ta'minlashdagi asosiy muammolar va ularni bartaraf etish yo'llari.....	416
Abduvosit Omonboyev	
“Futurologiya va mintaqaviy iqtisodiy transformatsiya: Markaziy Osiyoda O'zbekistonning strategik senariylari”	421
Siddiqov Abdusalom Abdumalikovich	
Kichik biznes subyektlarini bank kreditlari orqali qo'llab-quvvatlashning rivojlangan xorijiy davlatlar tajribalari.....	425
Irgasheva Nigora Akbarovna	
Туристская мобильность стран персидского залива как устойчивый и перспективный источник въездного туризма в Узбекистан	434
Додиев Феруз, Голышева Елена Вячеславовна	
Turistik erkin iqtisodiy zonalarda investitsiya loyihalarini amalga oshirish: Imkoniyatlar, muammolar va istiqbollar	443
Xoliqov Dostonbek Rustam o'g'li	
Oliy ta'limda davlat-xususiy sheriklik: moliyalashtirish modelini modernizatsiya qilish yo'nalishlari.....	449
Bozorov Alisher O'zimurotovich	
Xalqaro raqamli intergatsiya, raqamlashtirish sharoitida tijorat banklari faoliyati tahlili	455
Turapov Bahromjon Alisher o'g'li	
To'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar – iqtisodiyot taraqqiyotining muhim omili.....	461
Mamatkulova Nodira Maxkamovna	
Davlat xaridlari ishtirokchilarining elektron-skoring tizimi.....	465
Mamasoliyev Abrorbek Abdug'ani o'g'li	
Qishloq xo'jalik korxonalarida melioratsiya xarajatlari xisobining muammolari va yechimlari.....	469
Baxriev Muxiddin Sheralievich	
O'zbek banklarining xarajatlar samaradorligini stoxastik chegara modelida baholash.....	481
Xannayev Sherzod	
Практические подходы к выявлению и оценке налоговых рисков на основе сегментации деятельности налогоплательщиков.....	490
Голубова Ольга Сергеевна, Элбаева Мукаддас Рашидовна	
Iqtisodiyot tarmoqlarida investitsiyalardan samarali foydalanishni tashkil etish chora-tadbirlari va investitsiyalarni jalb qilish istiqbollari.....	496
No'monjonova Muazzam Maxbubjon qizi	
Empowering the future: The impact of automation, iot, and demand management on energy efficiency in smart grids.....	501
Khakimjanova Surayyo Khabibullayevna	
Institutsional o'zgarishlar sharoitida aholi daromadlari tarkibining oshishi va daromadlar tengsizligini kamaytirishning istiqbolli yo'nalishlari.....	508
Ergasheva Nafisa Baxridinovna	
Международные индексы, определяющие цифровое развитие страны	513
Тальятова Диёра Боходир кизи	

Sog'liqni saqlash sohasida davlat-xususiy sheriklik instituti orqali investitsiya loiyhalarini moliyalashtirishda moliyaviy-iqtisodiy samaradorligini baholash metodologiyasi	517
Karabayev Sanjar Abdusamatovich	
Управление качеством в технологических стартапах: Баланс между скоростью и надежностью	527
Хамидуллина Гульнора Рафкатовна, Раджабов Темур Рустамович, Носиров Илхом Аббосович	
Namangan viloyatida iqtisodiy integratsiyani jarayonida eksport va import operatsiyalarining tahlili	535
Adashev Azimjon O'rinboevich	
Korxonalarda kadrlar tayyorlash ijrosidagi mavjud muammolar va kadrlar siyosatining takomillashtirib borish xususiyatlari	541
Mamatqulov Rustam Muxammadkarimovich	
Yashirin iqtisodiyot tushunchasi, turlari va shakllanish omillari hamda uning iqtisodiyotga ta'siri.....	546
Malikov Abdulaziz Toxirjon o'g'li, S.A. Zakirova	
The purpose of assessing a person's entrepreneurial capacity is to classify their quality characteristics	562
Mansur Matkarimov, Qaxramon Madraximov, Sherjon Sherjonov, Jahongirbek Nurjonov	
Challenges in enhancing the efficient use of economic resources in agriculture within an innovative economy framework.....	568
Nodira Abdullayevna Eshquvattova	
Оценка эффективности существующих методов стратегического управления проектами	573
Мансурова Севара Мансуровна	
Создаются благоприятные условия для индивидуальных предпринимателей и самозанятых лиц	577
Батыров Фархад Бакытович	
Turizm xizmatarini raqamlashtirishning istiqbollari	585
Djumayeva Muhlisaxon	
Sug'urta kompaniyalarining moliyaviy barqarorligini oshirish metodologiyasini takomillashtirish yo'llari.....	593
Haqberdiyev Bekzod O'ktamovich	
Toshkent viloyatida metal bozorining rivojlanishi va unda kichik biznesning o'rni	600
Musayeva Shoira Azimovna	

TOSHKENT VILOYATIDA METAL BOZORINING RIVOJLANISHI VA UNDA KICHIK BIZNESNING O'RNI

Musayeva Shoira Azimovna

Samarqand iqtisodiyot va servis instituti professori

Email: musaeva_shoira@mail.ru

Orcid: 0009-0000-9577-6976

Annotatsiya: Mazkur maqolada metallurgiya sanoatining rivojlanishi viloyatda qurilish, transport, energetika va boshqa sohalarda ishlatiladigan metall mahsulotlarga bo'lgan talabni oshirilishi, Toshkent viloyatida faoliyat ko'rsatayotgan kichik biznes subyektlari, kichik biznes subyektlari viloyat iqtisodiyotining turli tarmoqlarida faoliyat yuritilishi, metall mahsulotlarini ishlab chiqarish, sotish va qayta ishlash ko'rib chiqilgan.

Kalit so'zlar: Biznes, bozor, qurilish, transport, energetika, metall mahsulotlar.

Abstract: This article examines the development of the metallurgical industry in the region, the increase in demand for metal products used in construction, transport, energy and other sectors, small businesses operating in the Tashkent region, the activities of small businesses in various sectors of the regional economy, and the production, sale and processing of metal products.

Key words: Business, market, construction, transport, energy, metal products.

Аннотация: В данной статье рассматривается развитие металлургической промышленности региона, рост спроса на металлопродукцию, используемую в строительстве, транспорте, энергетике и других отраслях, малый бизнес, осуществляющий деятельность на территории Ташкентской области, деятельность субъектов малого бизнеса в различных отраслях экономики региона, а также производство, реализация и переработка металлопродукции.

Ключевые слова: Бизнес, рынок, строительство, транспорт, энергетика, металлопродукция.

KIRISH

O'zbekiston Respublikasida qora metallurgiya rivojlanishi iqtisodiyotning zamonaviy rivojlanish bosqichining eng muhim ustuvor umumdavlat vazifasidir. Ishlab chiqarishning uzluksiz rekonstruksiyasi, texnik qayta jihozlanishi va modernizatsiyasi yuqori sifatli raqobatbardosh mahsulotlarni ishlab chiqarishga imkon beradi u respublikaning sanoat korxonalariga va qurilish industriyasiga mahsulot yetkazib beradi, shuningdek eksportga ham yuklab jo'natadi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "O'zmetkombinat" aksiyadorlik jamiyatini rivojlantirish Dasturi to'g'risida" 2020-yil 28-dekabrda PQ-4937-sonli "O'zbekiston Respublikasining 2021-2023-yillarga mo'ljallangan investitsiya dasturini amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida" qaroriga muvofiq "O'zmetkombinat" aksiyadorlik jamiyati tomonidan "Quyuv-prokatlash kompleksini qurish" yirik investitsiya loyihasi amalga oshirilmoqda. Loyihani amalga oshirish muddati 2020-2024-yillar. "Quyuv-prokatlash majmuasini qurish" loyihasi eng yirik investitsiya loyihasidir. Bu loyiha asosida kombinatda 1,04 million tonna import o'rnini bosadigan, eksportbop, issiq holda prokatlangan po'lat list o'ramlari ishlab chiqariladi. Ushbu loyiha amalga oshirilishi natijasida kombinatning ishlab chiqarish quvvatlari deyarli ikki baravarga oshadi. Metallurgiya uskunolari yetkazib berishda jahonda yetakchi bo'lgan "Daniyeli" (Italiya) kompaniyasi hamda sanoat obektlarini qurishda

katta xalqaro tajribaga ega bo'lgan pudratchi "Ronesanc Avstriya" (Turkiya) kompaniyasi bu investitsiya loyihagini amalga oshirishda hamkorlik qilmoqda. Ayni kunlarda Quyuv-prokatlash majmuasini qurish ishlari qizg'in davom etmoqda.

MAVZUGA OID ADABIYOTLARNING TAHLILI

Marketing bo'yicha mavjud adabiyotlar tahlili marketingning zamonaviy tamoyillari, brendni targ'ib qilish usullari va iste'molchilar talablariga moslashuvchan yondashuvni takomillashtirish zarurligini ko'rsatadi. Marketing strategiyalari haqida mutaxassis R.G.Ibragimov o'zining darsligida quyidagi fikrni yuritadi: "marketing strategiyasi deganda ma'lum muddatga belgilangan korxonaning bozordagi xatti-harakatlari tamoyilining modelidan foydalanish tushuniladi. Uning yordamida korxonada o'z muvaffaqiyatini ta'minlashga intiladi". Marketing strategiyasini rivojlantirish va ularni amalda qo'llash bo'yicha kuplab iqtisodchi olimlar shug'ullanib kelgan Ular qatoriga F.Kotler, David Aeker, Klayton Christensen, Seth Godin, Kevin Keller, Byron Sharp, Jay Bayer kabi taniqli olimlarni kiritishimiz mumkin.

Mamlakatimizda qator yillar davomida marketing sohasida olib borilgan izlanishlar milliy hususiyatlardan kelib chiqqan xolda marketing nazariyasini rivojlantirishga katta xissa qo'shgan olimlarni ham e'tirof etish lozim. Bularga R.Ibragimov, YO.Abdullaev, A.Saliev, M.SHarifxo'jaev, D.Raximova, SH.Ergashxodjaeva, Sh.Musayeva va boshqalarni kiritish mumkin .

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqotda tizimli yondashuv, marketing tahlili, taqqoslash va raqamli ko'rsatkichlarni baholash usullari qo'llanilgan. Ijtimoiy media platformalaridagi ma'lumotlarni yig'ish va tahlil qilish uchun ommaviy kuzatuv usullaridan foydalanilgan.

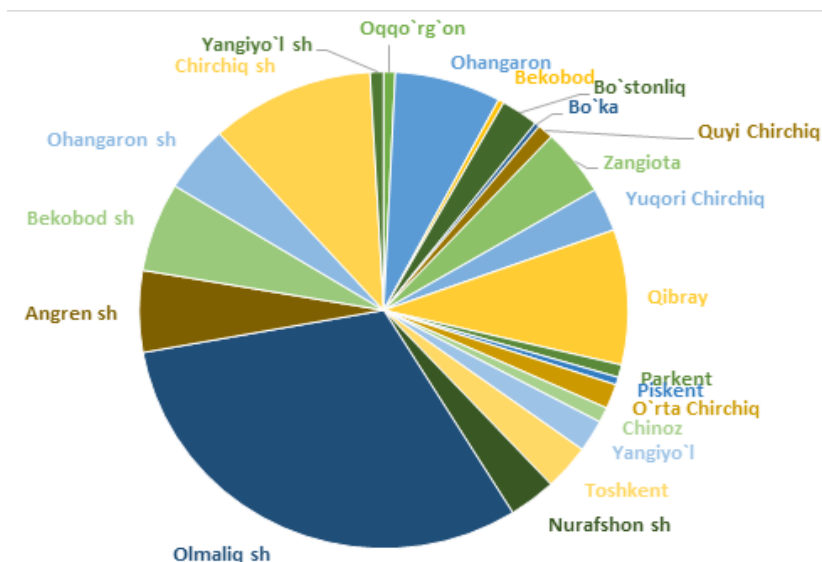
TAHLIL VA NATIJALAR

Toshkent viloyatining asosiy makroiqtisodiy ko'rsatkichlari yillar davomida ijobiy o'sish sur'atlariga ega bo'lib kelmoqda. Buni YaHM, sanoat, qishloq xo'jaligi va tashqi savdo ko'rsatkichlarida kuzatishimiz mumkin bo'ladi.

1-jadval. Toshkent viloyatida YaHM, sanoat, qurilish va bandlik ko'rsatkichlarining 2015–2025 yillardagi dinamikasi

Yil	YaHM	Sanoat	Qurilish	Bandlik
2015	64.8	30.8	70.7	76.8
2016	66.2	34.0	73.8	76.9
2017	63.3	30.0	77.2	75.1
2018	57.3	28.9	75.1	73.2
2019	49.8	22.1	79.6	72.8
2020	49.2	22.3	80.8	70.8
2021	46.8	17.3	76.4	69.8
2022	46.5	19.9	75.0	70.0
2023	48.7	23.7	79.1	70.6
2024	53.9	29.8	83.1	70.8
2025	50.1	26.0	78.6	71.2

Ushbu jadval ma'lumotlaridan ko'rishimiz mumkinki, Toshkent viloyatida YaHM hajmi 2015-2025 yillarda ijobiy darajada o'sib kelmoqda(mos ravishda 64.8% dan 50.1%).Shu bilan birga, sanoat, qishloq xo'jaligi, asosiy kapitalga investitsiyalar va xizmatlarda ham ijobiy o'sishni kuzatishimiz mumkin bo'ladi.eksportning o'sishiga nisbatan importning yuqori darajada o'sishi mamlakatimiz tashqi savdo balansiga sezilarli darajada salbiy ta'sir ko'rsatgan bo'lsada, umumiy holat eksportning o'sishini ijobiy holat deb aytsa bo'ladi.

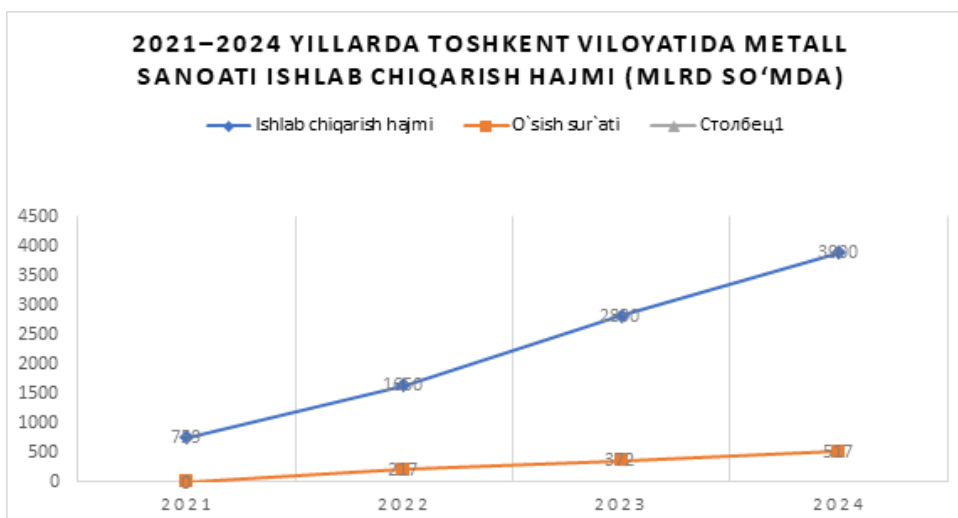

1-rasm Toshkent viloyati hududlar kesida (sanoat mahsulotlari misolida).

Toshkent viloyatida 2024- yilda sanoat mahsuloti hajmi 139124,8 mlrd. so'mni yoki o'tgan yilning tegishli davriga nisbatan sanoat ishlab chiqarish indeksi 130.02 %ni tashkil etgan. Hududlar kesimida kichik biznesning sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishdagi eng yuqori ulush Olmalik shahar (jami sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishdagi ulushi 31%) Chirchiq (11 %), Qibray (9 %) Ohangaron (7%) Bekobod va Angren shahar (6 %) hamda eng kichik ulush Parkent (1%), Chinoz (1 %) shaharlarida kuzatilgan.

Toshkent viloyati O'zbekistonning sanoat markazlaridan biri bo'lib, metallurgiya sanoati viloyat iqtisodiyotida muhim o'rin tutadi. 2024-yilning yanvar-noyabr oylarida viloyatda ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari hajmining 37,2%ini metallurgiya sanoati tashkil etdi, bu esa jami 44 428,9 milliard so'mga teng bo'ldi..Metallurgiya sanoatining rivojlanishi viloyatda qurilish, transport, energetika va boshqa sohalarda ishlatiladigan metall mahsulotlarga bo'lgan talabni oshirmoqda.Toshkent viloyatida 2024-yil 1-oktabr holatiga ko'ra, faoliyat ko'rsatayotgan kichik biznes subyektlari soni 36 484 tani tashkil etdi. Kichik biznes subyektlari viloyat iqtisodiyotining turli tarmoqlarida faoliyat yuritib, metall mahsulotlarini ishlab chiqarish, sotish va qayta ishlash kabi sohalarda ham o'z o'rniga ega.Masalan, Yangiyo'l tumanidagi "Tinchlik" kichik sanoat zonasida hududiy tarmoqlararo sanoat yarmarkasi tashkil etilib, unda metallurgiya sohasidagi kichik biznes subyektlari o'z mahsulotlarini namoyish etishdi.

Viloyatda metall mahsulotlarini ishlab chiqarish hajmi so'nggi uch yilda 759 milliard so'mdan 3,9 trillion so'mgacha oshdi. Bu o'sish mahalliyashtirilgan mahsulotlar ishlab chiqarishning kengayishi bilan bog'liq bo'lib, import o'rnini bosuvchi mahsulotlar ishlab chiqarishga erishildi..Kichik biznes subyektlari ushbu jarayonda faol ishtirok etib, mahalliyashtirilgan mahsulotlarni ishlab chiqarish va yetkazib berishda muhim rol o'ynamoqdalar.

2-rasm Toshkent viloyatida metall ishlab chiqarish hajmi (mlrd so'm).

2-jadval. Toshkent viloyatida metall ishlab chiqarish hajmi (mlrd so'm).

Yillar	2021	2022	2023	2024
Ishlab chiqarish hajmi (mlrd.so'm)	759	1650	2830	3900
O'sish sur'ati (%)	-	217.39	372.86	513.83

Ko'rinib turibdiki, 2021–2024 yillar davomida metall mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi 5 baravardan ortiq oshgan. Bu o'sish mahalliy ishlab chiqaruvchilarning, xususan kichik biznes subyektlarining faol ishtiroki bilan bog'liq.

3-jadval. Toshkent viloyatida kichik biznes subyektlarining o'sishi (2020–2024)

Yillar	Soni (ta)	O'sish sur'ati
2020	25100	-
2021	28700	+14.3%
2022	31400	+9.4%
2023	34000	+8.3%
2024	36484	+7.3%

Har yili kichik biznes subyektlari soni oshib bormoqda. Bu esa sanoat tarmoqlarida, jumladan metallurgiya sohasida ham ularning ishtiroki kuchayganini anglatadi.

O'zbekistonda qora metallurgiya sohasi asosan "O'zmetkombinat" AJ (O'zbekiston Metallurgiya Kombinati) faoliyati bilan ifodalanadi. Bundan tashqari, mashinasozlik korxonalarining kichik quyish sexlari ham bu sohada muhim o'rin egallaydi. Respublikaning qora metallurgiya mahsulotlarining asosiy qismini aynan Toshkent viloyati ishlab chiqaradi. Hududdagi yetakchi ishlab chiqaruvchi korxonaga esa Bekobod shahrida joylashgan "O'zmetkombinat" AJ hisoblanadi.

Mashinasozlik sanoatiga qarashli quyish sexlari tomonidan ishlab chiqarilayotgan mahsulotlar mamlakatdagi po'lat ishlab chiqarish umumiy hajmining atigi 0,1 foizini tashkil etadi. Ushbu mahsulotlar asosan ichki ehtiyojlar uchun ishlatiladi va milliy metallurgiya ishlab chiqarishiga katta ta'sir ko'rsatmaydi.

Toshkent quvur zavodi kichik diametrlilik quvurlar ishlab chiqarish bilan shug'ullanadi. Shu asosda "O'zmetkombinat" AJ O'zbekiston va butun Markaziy Osiyodagi yagona po'lat va prokat metall mahsulotlarini ishlab chiqaruvchi yirik korxonaga hisoblanadi.

Korxonaga mamlakatdagi qora metallurgiya sanoatining asosiy ustuniga aylangan bo'lib, u barcha tarmoqlar bilan bevosita aloqada faoliyat yuritadi. Mutaxassislar fikriga ko'ra, respublikaning prokat metall mahsulotlariga bo'lgan ehtiyojining 36,1 foizi ushbu korxonaga tomonidan qora metall parchalarini qayta ishlash orqali ta'minlanadi. Qolgan 63,9 foizi Rossiya, Qozog'iston va Ukraina kabi davlatlardan import qilinadi.

Monopol holatga ega bo'lgan "O'zmetkombinat" AJ ichki bozordagi o'z mahsulotlarini davlat tomonidan belgilangan tartibda taqsimlaydi. Mahsulotlarining katta qismi mamlakat ichida ishlatiladi, qolgan qismi esa tashqi bozorga eksport qilinadi.

Respublikada mavjud bo'lgan mehnat kuchi, tabiiy gaz, elektr energiyasi va temir rudasi zaxiralari, shuningdek, iqtisodiyotning metall mahsulotlarga bo'lgan ehtiyojining ortib borayotgani qora metallurgiya sohasini jadallashtirilgan rivojlantirish uchun ijobiy sharoit yaratadi.

Shu bilan birga, faqat ikkilamchi xomashyoga asoslangan ishlab chiqarish jarayoni mamlakat ehtiyojlarini to'liq qondirish imkonini bermaydi. Tahlillar ko'rsatmoqda-ki, O'zbekiston o'zining foydali qazilma resurslari hisobiga bu ehtiyojlarni to'liq ta'minlash salohiyatiga ega.

Bundan kelib chiqadiki, mamlakatda to'liq metallurgik siklga ega yangi ishlab chiqarish quvvatlarini tashkil etish, mavjud konlardagi mineral xomashyodan foydalanish orqali po'lat prokat mahsulotlariga bo'lgan ichki ehtiyojni qondirish imkonini beradi.

O'zbekistonda temir rudasi boyliklari mavjud, biroq ular hali to'liq o'zlashtirilmagan. Respublika Geologiya qo'mitasi ma'lumotiga ko'ra, quyidagi temir ruda konlari o'rganilgan:

Syuren-Ata (Toshkent viloyati)

Temirkan (Jizzax viloyati)

Tebinbulok (Qoraqalpog'iston Respublikasi).

Shuningdek, "O'zmetkombinat" AJ faoliyati davomida to'planayotgan po'lat eritish shlaklari ham qora metallurgiya uchun muhim qo'shimcha xomashyo hisoblanadi. Hozirgi kunda 3 ming tonnadan ortiq shlak zaxirasi mavjud bo'lib, har yili 50 ming tonnagacha yangi shlak hosil qilinadi. Ushbu chiqindilardan cho'yan ajratib olib, po'lat ishlab chiqarish mumkin.

Amaldagi texnologik jarayon davomida quyidagi turdagi chiqindilar va oraliq mahsulotlar hosil bo'ladi: qaytaruvchi pech eritmasidan olingan shlaklar; kislorod-fakelli eritish jarayonidan qolgan shlaklar; konvertor eritmasidan hosil bo'lgan shlaklar.

Mazkur shlaklarning tarkibida asosiy rudalarga nisbatan ko'proq qiymatga ega metall komponentlar mavjud bo'lib, bu ularni qayta ishlash va undan foydalanish imkoniyatini oshiradi.

O'zbekistonning qora metallurgiyasi uchun qo'shimcha xomashyo manbai sifatida "O'zmetkombinat" AJ faoliyatida hosil bo'ladigan po'lat eritish shlaklari xizmat qiladi. Kombinatning chiqindi maydonlarida 3 ming tonnadan ortiq shlak to'plangan bo'lib, har yili taxminan 50 ming tonna shlak ishlab chiqariladi. Ushbu shlaklardan po'lat eritishda foydalaniladigan cho'yan ajratib olish imkoniyati mavjud.

4-jadval. O'zmetkombinat AJ statistik ma'lumotlar.

№	Nomi	O'lchov birligi	2022	Reja 2023	Amal 2023	% bajarilishi
1.	Tovar hajmi amaldagi narxi	mldr so'm	3.2486	3.0632	4.404	143.7
2.	Tovar hajmi solishtirma narxda	mlrd so'm	3.2486	3.143	3.180	101.2
3.	Kapital qo'yilmalari	mlrd so'm	0	299000	158116	52.82
4.	Ishlab chiqarish	mlrd so'm	120.7	137.2	137.6	100.3

4-jadvalda keltirilgan statistik ma'lumotlarga ko'ra, Uzmetkombinatning jami tovar mahsuloti hajmi alamdagi narxda 2022-yilda 3.2486 mlrd so'm bo'lib bu ko'rsatgich, 2023-yilga kelib 4.404 mlrd so'm rejaga nisbatanesa 143.7 % ko'p ekanligini ko'rsatmoqda. Solishtirma narxlarda esa 2022-yilda 3.2486 mlrd so'm bo'lsa, 2023-yilda 3.180 so'm rejaga nisbatan 101.2% ko'p. Kapital qo'yilmalar 2023-yilda 158116 mlrd so'm bo'lib, rejaga nisbatan 52.82 % kamayganini ko'rishimiz mumkin. Ishlab chiqarish hajmi 2023-yilda 100.3%ga o'sganini ko'rsatmoqda.

5-jadval. O'zmetkombinat AJ ning 2023-yil yakuni bo'yicha iqtisodiy ko'rsatgichlari.

№	Ko'rsatgichlar	Birligi	2022 amalda	2023 amalda	Bajarilish %	O'sish sur'ati %
1.	Sanoat mahsulotlari hajmi	Mrld. so'm	5381.0	5381.0	159.6%	107.0%
2.	Ishlab chiqarish hajmi	Ming tonna	1026000	1075395	104.8%	106.5%
3.	Sof tushum	Mrld so'm	5299.3	7257.8	115.1%	157.6%
4.	Tannarx	Mrld so'm	4337.1	4942.8	113.9%	129.8%
5.	Eksport hajmi	Mrld doll	201.5	253.1	115.6%	107%
6.	Importni qisqartirish	Mrld doll	26.0	25.6	102.8%	-
7.	Investitsiyalar	Mrld doll	-	93.0	63.1%	-
8.	Davlat oldidagi soliqlar	Mrld so'm	568.0	794.0	145.1%	203%
9.	Sof foyda	Mrld so'm	220.3	1471.2	111.6%	67.0%
10.	Rentabellik darajasi	%	4.1%	21.6%	-	-

Yuqoridagi jadval asosida quyidagi xulosaga kelish mumkin, Uzmetkombinat sof tushumi 2023-yilga kelib 157.6% o'sgan bo'lib, 7257.8 mlrd so'mni ko'rsatmoqda. Mahsulot tannarxi esa joriy yilga kelib, 4942.8 bo'lib, rejaga nisbatan, 113.9% ko'payganligini ko'rish mumkin. Eksport hajmi esa 2023-yilga kelib o'tgan yilgan nisbatn ko'paygan bo'lib, 253.1 mldr dollar bo'lib rejaga nisbatan 115.6% oshgan. Import hajmi esa rejaga nisbatan 102.8% qisqartirildi. Bu kompaniya uchun ijobiy ko'rsatgichdir. Rentabellik darajasi qancha yuqori bo'lsa kompaniya uchun shuncha ijobiy hisoblanadi. 2023-yilga kelib 21.6% ko'rsatmoqda. Ma'lumot uchun bu ko'rsatgich o'rtan yilda 4.1% ni ko'rsatgandi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

2024-yil O'zmetkombinat AJ sanoat mahsulotlari 2023-yilda 9217.6 mlrdso'm ishlab chiqilgan bo'lsa, birgina 2024-yilning birinchi choragida 2190 mlrdso'mni tashkil etmoqda. Ishlab chiqarish, jumladan, navli prokat hajmi joriy yil yakunida 534 ming tonna bo'lib, rejaga nisbatan 31.8 % kam ishlab chiqarilgan. Po'lat sharlar esa o'tgan yilda 248 ming tonnani ko'rsatgan bo'lsa 2024-yil yanvar dekabr oylarida 246 ming tonnani tashkil etmoqda. Sof foyda joriy yilning yanvar sentabr oylarida 289 mlrd so'm bo'lib bu ko'rsatgich rejaga nisbatan 47% ga kam. Kombinatning rentabellik darajasi joriy yilning yanvar iyun oylarida 7.70% bo'lib bu o'tgan yilga nisbatan sal kam yarim barobar deganidir.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining qarori, 29.03.2021 yildagi 166-son.
2. Mirziyoev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini himoya qilish mamlakat taraqqiyoti va xalq farovonligining garovidir. - T.: O'zbekiston, 2017.- 48 b.
3. Mirziyoev Sh.M. Biz buyuk kelajakni mard va olijanob xalqimiz bilan quramiz. - T.: O'zbekiston, 2017.- 488 b.
4. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlisga Murojaatnomasi. 2020-yil 24-yanvar. - Xalq nutqi, 2020-yil 26-yanvar.
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 7-fevraldagi "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi to'g'risida"gi PF-4947-son Farmoni.
6. Azimovna, M. S. (2022). Professor of Samarkand Institute of Economic and Service, Samarkand, Uzbekistan. Formation of psychology and pedagogy as interdisciplinary sciences, 1(9), 20-23.
7. Musayeva, S., & Usmanov, F. (2022). Ways to develop marketing activities in tourist organizations. Science and innovation, 1(A5), 84-88.
8. Azimovna, M. S., Ilkhomovna, U. D., & Shokhrukhovich, U. F. (2022). Issues of improving productivity competition in agriculture. ijtimoiy fanlarda innovatsiya onlayn ilmiy jurnali.-2022.-C, 51-53.
9. Azimovna, M. S., Ilkhomovna, U. D., & Shokhrukhovich, U. F. (2022). The role of marketing in increasing the economic efficiency of service enterprises.
10. Azimovna, M. S., Ilkhomovna, U. D., & Shokhrukhovich, U. F. (2022). The concept of a correct marketing policy in trade and service enterprises.
11. Musayeva, S. (2022). Studying the organization of advertising activities of goods at "samarkand tea packaging factory" JSC. Science and innovation, 1(A6), 185-192.
12. Musayeva, S. (2022). Prospects for the development of "stekloplastik" llc activity in the conditions of the market economy. Science and innovation, 1(A6), 539-546.
13. Azimovna, M. S., Ilkhomovna, U. D., & Shokhrukhovich, U. F. (2022). Importance and Characteristics of Brand Choice in Services. European Multidisciplinary Journal of Modern Science, 1-3.
14. Musaeva Sh. A. Marketing tadqiqotlari. Darslik "STAR-SEL" MChJ nashriyot va ijodiy bo'limi. Samarqand-2023
15. Musaeva Sh. A. Integrallashtirilgan marketing kommunikatsiyasi O'quv qo'llanma "Mahorat" nashriyoti, Samarqand -2022.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 8

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin. Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

Ei.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>